НАША ДУМКА

Орган суспільної критики

Рік II. Мюнхен, січень 1948 Ч. 2 (3)

Виконаймо свій обов'язок!

(В справі процесу проти ком. Еріха Коха)

З певним задоволенням прийняли ми були вістку, що на лаві оскаржених у Нюренберзі засіли також деякі кати України, яких заслужено страчено. Але в той час ми питалися також за Кохом — кривавим Райхскомісарем України: Де є Кох? Що є з Кохом? Чому він не сидить на лаві оскаржених? Зі всіх сторін чули ви такі і їм подібні питання і відразу відповідь: Може він отруївся, бо що інше йому лишилось, а може він уже сидить у в'язниці НКВД і УССР буде його судити, бо ж він був «Райскомісар України», і т. д.

Справа відтак притихла. Прийшли нові події й турботи.

Безперечно, що кожний українець був певний, що УССР поступить так, як всі інші держави і зажадає видачі від своїх союзників одного з найбільших катів українського народу, Еріха Коха, і влаштує над ним прилюдний суд, за участю представників світової преси і на ньому предложить весь потрібний матеріял, який вповні насвітлив би і виявив працю німецьких окупантів в Україні в часі другої світової війни.

Але так не сталося. Виринає питання: Чому УССР не зробила того? Відповідь проста: Не зробила тому, бо УССР є для українського народу зовсім чужою і ворожою владою, на чолі якої стоять чужинці, відпоручники Москви. Влада УССР складається з таких же самих московських катів і упирів, як і німецький упир Еріх Кох. І якраз тому, сучасні кати України Хрущови, Кагановичі й Мануїльські уважають за невідповідне судити Коха, бо ж він виконував те саме завдання, що і їм доручила виконувати Москва: Знищити українське населення, щоб Україна осталася без українського народу. І хто знає чи вони не уділять ще Кохові за його заслуги орден Леніна і не зроблять з нього «героя Совєтського Союзу», якби трохи змінилися міжнародні обставини.

УССР не судить Еріха Коха ще й з другої важливої причини: Москва не хоче показати світові, скільки: а) мільйонів українців знищили німці, б) скільки зруйнували міст і сел та зрівняли з землею українських «Лідіц», в) скільки ув'язнили українців в тюрмах і концентраках і г) скільки мільйонів українців тримали на рабській праці в Україні і в своєму Райху, бо тоді український нарід став би в очах цілого світу дійсним мучеником. А це Москві не наруку. Для Москви краще, як про українців світ менше знає доброго і навпаки. Тому така нагінка і на українських ДП, тому Москва намагається показати українців як ґерманофілів, щоб з одного боку знищити нас, як живе свідоцтво проти большевицької окупації, а з другого боку, щоб не викликати симпатій до українського народу, але відразу і погорду. Що московська пропаґанда має успіхи, можемо бачити хоч би в останній час на проявах німецької преси, як наших героїв з УПА трактує, як «бандитів», «власівців», «сс-ів» і чим тільки хочете, тільки не тим чим вони є: Українською Повстанською Армією, а нас «фашистами» і «коляборантами».

Заючи, отже, чому УССР не зацікавилась Кохом, повинні ми зацікавитися ним і то чим скоріше, щоб не було запізно і щоб ми не прийшли на Нюренберзький Суд і не стали перед ним з порожніми руками. Українська преса принесла вістку, що цим процесом вже зацікавилися українські правники і вже поробили певні кроки. Вітаючи цей почин, висуваємо від себе такий проєкт: Негайно створити окремий Діловий Комітет зі сталим і здатним до праці секретаріятом. Цей Комітет складався б з певної кількости найкращих українських юристів, які делеґує Товариство Українських Правників. СУЖ має дати до диспозиції цьому Комітетові кількох своїх членів-добрих журналістів. Цей Комітет мав би негайно розпочати збирання доказового матеріялу.

Ми певні, що всі українці відгукнуться на заклик цього Комітету і виконають всі його інструкції. При добрій волі і пильній праці, українська еміґрація зможе зібрати великий доказовий матеріял, відповідьмо на декілька питань і належно проаналізуймо їх.

Ніяка країна, ніякий інший народ в Европі не поніс стільки людських, духових і матеріяльних втрат і жертв в боротьбі з німцями у часі II. світової війни, як український народ. А сьогодні, замість того, щоб світ допоміг йому в його визвольних змаганнях за свою власну самостійну державу, він не тільки, що відвернувся від нього, але найкращих його синів, які зі зброєю в руках героїчно бо-

diasporiana.org.ua

ролися проти займанщини і тепер боряться проти чужого московсько - большевицького режиму в Україні, називає бандитами, фашистами і чим тільки завгодно, тільки не тим чим вони в дійсності є: лицарями в боротьбі за свободу народу і гідність людини!

Інші народи, хоч не потерпіли ані малий відсоток з того що потерпів український народ, але за те зуміли все те так використати і в таких великих розмірах, що світ уважає їх сьогодні за героїв і великих мучеників у боротьбі з німецькою тиранією. Такі чехи, які без одного вистрілу піддались німцям, зуміли повести таку зручну пропаґанду, що сьогодні цілий світ знає про їхні «Лідіце», а про наші тисячі «Лідіц» не знає нічого. Подібну пропаґанду ведуть і інші народи.

В нас інакше! До сьогодні в нас, українців, в цьому напрямі дуже мало зроблено. Не робила нічого і т. зв. УРСР, бо, як видно, це не в інтересі Москви. Якщо і зробила в цьому напрямі щось, так зробила це виключно в інтересі СССР, одинокої сьогодні тюрми народів, щоб зробити її в очах західнього світу страдальницею. З цього мусимо вивести правильні висновки: Коли московські деспоти, що насильством володіють над Україною, не цікавляться Е. Кохом, то не сміє так поступати українська політична еміґрація. Всі злочини і звірства німців над українським народом ми повинні висвітлити і розгорнути перед цілим світом.

Не чекайте, доки Діловий Комітет розпічне свою працю і подасть Вам належні і потрібні інформації та скаже, куди посилати цей матеріял. Всі візьмемося зараз до праці, збираймо матеріяли так, як уміємо та посилаймо їх до редакції тієї української газети чи журналу, яка нам найбільш симпатична, або знаходиться в нашому таборі. Редакція буде знати, кому той матеріял переслати далі.

Покажімо, хто з нас буде між першими!

Д-р Степан Рєсоха

ЖИТТЯ І ФОРМУЛИ

Якби життя ішло за приписами, висловленими певними формулами суспільних, політичних чи інших людських відносин, тоді легше було б відрізняти між собою ті формули, а що головне — ті н а с л і д к и, що постали як плід застосування формул. Але в час застосування тих чи інших ідей витворюються як цілком логічний наслідок різні різновидності тих самих понять, які пізніше своєю наявністю вносять плутанину не тільки в суть справи, а навіть в поняття самого мовного терміну — слова.

Тому маємо різні назви: комунізм, соціялізм, демократія і багато-багато інших, з яких багато у світі розуміють кожен по-своєму, тобто так, як кому вигідно з його точки погляду.

Для розрізнення між собою понять, до певних, раніше точно окреслених термінів, тепер додають ще різноманітні епітети. Так, до слова «соціялізм" додають ще — християнський, правий, лівий, і нарешті — демократичний. Логічно, що якщо додаємо слово „демократичний" до слова „соціялізм", то значить десь існує соціялізм н е д е м о к р а т и ч н и й?... І дійсно, приклад такого недемократичного соціялізму бачили в Гітлера, де соціяльна справедливість — чи нехай с о л і д а р и з м внутрі нації дійшов досить високого рівня, але той солідаризм витворився в наслідок тринадцятирічного партійного тиску — в наслідок тоталітаризму. Справедливість тут розуміємо не як беззастережну, фізичну рівність між членами суспільства, а як матеріяльне задоволення всіх — навіть найнижчих верств суспільства — та ліквідацію незвичайно широкої межі між найвищими і найнижчими в суспільстві. І 90% німців було задоволених таким станом, таким солідаризмом, бо „найвищих" було „осаджено" вниз, а „найнижчих" підтягнено трохи догори, тобто було скорочено між ними ту відаль, що доводить до революцій та страйків.

Чим не соціялізм? А що він не демократичний, — що ж, такий вдався. Виходить, що й без демократії його можна збудувати. Не навічно, але на певний час, як врешті все в світі будується в суспільствах.

Не можна зрозуміти, чому наші еміґраційні соціялісти відкидають думку про те, що після певної епохи соціялізму має наступити, як логічний наслідок, — комунізм. Якщо не комунізм, то що саме має наступити? Адже ж світ не стоїть на місці, він розвиває форми суспільного буття, і тому щось нове має прийти й після соціялізму. Припустимо, що „колесо історії" повернеться назад... То до чого воно тоді повернеться?... До капіталізму? Ні, цілковито до нього не може повернутися, повернеться частково, в певній мірі, як вияв власницьких настроїв людей. Врешті, це побачимо, можливо, незабаром на нашій Україні, після звільнення її від ярма сталінського — ми кажемо „соціялізму", а наші противники — „державного капіталізму". Але візьмімо теоретично країну, в якій волею народу соціялізм попав би до влади і беззастережно сподобався б людям. Усуспільнили б великий промисел, потім — дрібніший, тоді — ще дрібніший, а тоді? Тоді — до колгоспів дійшло б? А з народом що?

Чи відбулася б антисоціялістична революція? Припустимо, що ні. Куди шлях тоді?

В розвинених народів — наприклад в англійців, бачимо, що після значного полівіння, виявленого приходом до влади партії лейбористів, знову починаються схилення до консерватистів, що пізніше, може, приведе до перемоги їх у наступних виборах. Або у Філяндії.

Але це в народів висококультурних. А в народів із нижчим ступенем державницького розвитку?

Наші суперечки на еміґрації дуже часто набирають цікавої форми і змісту, що в основному зводиться до одного питання: що таке той політично-господарський лад, що його витворив Сталін? Ми кажемо — соціялізм сталінський, соціялісти кажуть — ні, не соціялізм, то — державний капіталізм, троцькісти (комуністи) кажуть — ні, не комунізм і не соціялізм, бо Сталін — взагалі — зрадник комунізму... То що ж воно нарешті таке? Люди відхрещуються від Сталіна руками й ногами, заявляючи, що їхні ідеї нічого спільного з ідеями сталінського соціялізму не мають. Але на якому ґрунті те явище виросло? За яким рецептом воно створене і хто дав той рецепт?

З цього погляду цікава стаття А. Животка „Соціялізм і комунізм" („Наше Життя", ч. 48), де він закидає мені „викривлювання і ганьблення ідеї, що її визнає та чи та частина нашого народу, нашого суспільства і широкі маси народу в інших країнах". Нічого не маємо проти, що та чи та частина нашого народу визнає певну ідею. **Але річ іде про ту ідею, що її принесли до нас із Заходу від досить довгого часу, а від 1917 року ту ідею терпить на своїй спині наш нарід і не знає, як від тієї ідеї визволитися.**

Попавши в полон формули, п. Животко доходить дивної думки, що якщо Сталін соціяліст — то значить він мусить бути й демократом. А тому я мусів був би, виходить, сказати, що в Совєтському Союзі існує й демократизм тим більше, що Сталін себе й називає ввесь час демократом.

Звідки така істина? Чи не відомо п. Животку, коли Сталін став називати себе демократом? Чи не відомо, відколи й поки лад у Совєтському Союзі будувався під знаком диктатури пролетаріяту? Хіба невідомо п. Животку, що соціялізм Сталін будує від того часу, коли демократом він себе на-

Що забути не можна

(Лист до Редакції)

Хвальна Редакціє!

Я прочитав старанно оба Ваші останні числа, а зокрема статті, які відносяться до відновлення єдності Націоналістичного Руху. Я не знаю, які конкретні кроки криються за тими думками, але я до глибини душі схвильований ними. У моїому серці й розумі перемішуються різні думки й почування. З одної сторони мені здається, що говориться про те, що було і є моєю найбільшою мрією, а з другої сторони мене огортає якась тривога. Я сьогодні більше як колибудь думаю про ті накази, які протягом трагічних років останньої світової війни приходили до нас в підпіллі, а згодом в партизанських відділах: — **Не відповідати терором, бо це приведе до домашньої братньої війни — це не відповідає національній моралі — такий наказ** Голови Проводу! І цю історичну відповідальність брала друга сторона як нашу слабість!

Але не про це я хотів писати. Я хотів цим тільки підкреслити, що Провід другої сторони може й цим разом розуміти нашу братню руку як вияв нашої слабости, хоч воно так зовсім не є. Видержавши важкі й болючі удари, маючи сильні моральні й політичні позиції, ми є знову у незвичайно скорому розгортанні наших сил.

Я часто ставлю собі питання — що можна забути? Що можна простити? Що можна залишити для суду історії, а чого забути не можна!

Я можу забути ті страшні болючі переживання, коли треба було часто укриватися не тільки перед окупантами, але й недавніми членами нашої організації. Можу простити тим, які часто не знали, що роблять, діставши фальшиві інформації від своїх зверхників. Можна, беручи під увагу конечність одної української націоналістичної організації та одного українського національного фронту у вирішальні хвилини нашої історії, залишити для суду історії сотні людей, невинно помордованих. Але, коли ми в ім'я майбутнього маємо залишити на боці минуле, то ми не сміємо забувати про те, що на це майбутнє буде мати вплив.

Думаю, що кожному українському патріотові, а в тому й кожному бандерівцеві, мусить залежати на тому, щоб ізолюватися від тих, які живуть з п'ятном братовбивників. Це не тільки для того, щоб відгородитися від того, що є аморальне й протисуспільне, але щоб єдиній націоналістичній організації забезпечити здорові моральні та політичні основи під дальший її розвій. Було б найбільшою шкодою для української історії, коли б єдина націоналістична організація мусіла перейняти без розчищення важке конто братовбивств.

Другим моментом, на який хотів би звернути увагу, це справа дотеперішньої тактики по відношенні до інших українських політичних груп, а зокрема до нової наддніпрянської еміґрації. Живучи довший час у ганноверському таборі, я бачив, як у погоні за владою, вони часто тероризували всіх, які не погоджувалися з їх роботою. Це ставало причиною того, що багато наддніпрянців переходило до московських таборів. Наша тактика була і є зовсім іншою. В нас немає різниці між наддніпрянцями і ненаддніпрянцями. Ми працюємо за соборницьким принципом. Тому, в який спосіб буде забезпечена зміна курсу хочби в таборах?

І вкінці мені здається, що впарі з поєднанням, бандерівці мусять вийти зі свойого „блискучого відокремлення". Коли б єдина націоналістична організація мала піти шляхом ізоляції від інших українських груп, то це не відповідало б прагненням наших низів та нашого Проводу.

Ось це ті точки, про які при поєднанні забути не можна. Думаю, що вони лежать сьогодні на серці не тільки нам, але кожному чесному бандерівцеві. Ось це, про що, як мені здається, забути не можна. Цими своїми думками я ніяк не хочу підорвати довір'я до свойого Проводу, а хочу їх тільки висловити в площині дискусії.

Остап Борковський

віть не думав називати, отже — будував соціялізм без демократизму, в чому показав себе неабияким майстром? Усуспільнено всі види економіки без демократизму. Ведеться плянове господарство без демократизму. Диктатура пролетаріяту і відсутність клясової боротьби, що від нього, Сталіна, хочете? Що не на його місці? То через те, що по-різному Маркса розумієте... А треба в одно за ним іти, трактувати Маркса по-марксистському.

Чомусь ніяк не хочемо зрозуміти, що всякий „ізм" у кожного народу виходить по-різному, чому не хочемо зрозуміти, що комуністи засади соціялізму можуть здійснювати не так, як соціялісти, що соціялісти праві здійснювали б їх не так, як соціялісти ліві? Чому не хочемо зрозуміти, що ліві соціялісти в деяких країнах пактують із комуністами, бо тільки в дрібницях між собою різняться?

В дискусії про сталінський політично-економічний лад треба суворої об'єктивности, треба бачити речі такими, як вони в дійсності є, а не бачити в них таке, що тільки відрізняло б Сталінську практику від теорії марксизму. Як виник сталінський господарський лад? Наслідком революції. Чи була та революція соціялістичною? Так, була. Сталін прийшов на готові соціялізації, такі соціялізації, за які борються наші ліві соціялісти, і йде далі дорогою Маркса. Чого ще від Сталіна треба?

Каже дехто, що Сталін — не соціяліст і його господарський лад — не соціялістичний. І одночасно в програмах деяких партій (прим. УРДП) стоїть „усуспільнена економіка". А що таке та усуспільнена економіка? Ми таку усуспільнену економіку й розуміємо, як одну із основ соціялізму. Чи не можна з деяких статтей наших соціялістів вичитати, що господарський лад у СССР в суті непоганий, а тільки треба буде замінити Сталіна та його тоталізм демократизмом — і все буде в порядку. Тобто — ввести демократизм замість тоталізму — і все гаразд. То про що тоді суперечка? (Далі буде.)

В. Онуфріенко

Мир вам браття...

З приводу страшної братовбивчої смерти бл. п. Бережанського перед 6 місяцями появилися 4 великі статті в „Нашому Житті, ч. 48. Наскільки нам відомо, є це перші більші публічні виступи, де відзеркалюється надзвичайність цього явища: потворність нашого громадського життя. Так, пізно, надто пізно реаґуємо на прояви першорядної ваги для нашої національної збірноти.

Автор цих рядків впливав ще перед 6 місяцями на найміцнішу організацію в Ґрацу (студ. тов. „Січ"), щоб запротестувати проти братовбивства. Але сьогодні вважає те саме за шкідливе і напевно не з опортунізму, лише з тієї простої причини, що політичні пристрасті вщухають сьогодні серед нас, запановує палатний мир, а така публікація доводить до вибухів нової гризні і старих пригадок. Моральне: наука з казки про господара і вужа, яку оповідав наш Хмельницький польським послам, залишиться вічною наукою для наших дипломатів, але ми не сміємо цієї науки ніколи застосувати до наших внутрішніх взаємин, якщо хочемо залишитися нацією, а не купою піску.

Виходячи з таких міркувань, політичний рух українських націоналістів не повертає щораз наново до братовбивчих злочинів, серед яких саме він поніс найболючіші втрати, бо через взаємне обвинувачення не воскреснуть уже вмерлі, а постане тільки дальше затруєння національної атмосфери і ніколи не дійде

до здорового клімату, в якому запанувала б нарешті гармонія, довір'я і співпраця всіх чесних членів національної спільноти.

Повертати сьогодні щораз наново до старих братовбивств, це значить поновляти в духовому щораз нові вбивства, а в дальшому доводити до національного самовбивства. Це не значить, що за зло-

Москва в житті українського села

Так у захопленні підкреслює московська „Правда" (за 2. IX. 1947) свою наругу над українською культурою, над самим українським народом, цитуючи допис „Броварі-Москва" з броварівської райгазети „Стахановець":

«Щоденно зі штампом „Москва" прибуває до Броварів **569** примірників всесоюзних газет... Щомісяця Броварі одержують **366** московських журналів, кращі російські літературні видання. **40** вчителів, агрономів, зооветпрацівників з Броварів і сіл району проходять курси заочного навчання в учбових закладах Москви...

За далеко неповними даними, в учбових закладах Москви навчається зараз понад **150** синів та дочок колгоспників нашого району.»

Броварі — це містечко під самим Києвом.

Може саме тому вищенаведені цитати особливо захоплюють москалів. Вони тріюмфують, що їм вдалося нарешті створити таку систему, яка б найкраще сприяла „абрусенію" серця нашої Батьківщини — Києва, яка б так рафіновано-облудно і систематично вливала в душу нашого народу московську отруту!

Так, **1000** примірників різних московських видань для одного-однісінького українського району — це справді слоняча порція московського сказу!

Настирливе ж і безперебійне вливання московського божевілля такими дозами дійсно спроможне не лише безнадійно отруїти, але й „угробити" один район. Але правдівські експерти-трупарі все ж таки радіють дещо передчасно!

Відмовити їм у вмінні виготовляти московські отрути, як і в досвіді застосування їх у межах чи поза межами Рассеї-СССР, звичайно, не доводиться, — надто бо вже світові відома Москва своїм бездоганно розвиненим отрутним мистецтвом, потихеньку спадкованим від усіх і всіляких інтернаціональних Медичів...

Проте правдівські отрутники забувають одну невеличку дрібницю: те, що організм, безперервно споживаючий отруту, швидко витворює в собі протиотрутуімунітет! Український національний організм сотняли років послідовно споживаючий московський сказ, — виробив уже давно проти нього стійкий імунітет... І випробувана московська отрута підвела! „Націоналізм знову підводить голову!" — завзято репетують московські отрутники в київській пресі. І тому Кремль знову (це вже вдруге за часів поневолення України найкривавішого формою Московії!) вислав до „незалежної" УРСР свого найкращого, найдосвідченішого і найдовіренішого погребника — Лазаря Мойсейовича Каґановича... Сталінський наказ йому звучить конкретно:

— Негайно поховати українську Націю!!!

„**202** вояки з Броварів нагороджені медаллю „За оборону Москви" — признається та сама „Правда". А скільки тисяч українців з Броварів „обороняють" енкаведисти від Москви... по сибірських таборах,—ніяка „Правда" не скаже?!

Кинути „недостріляних" громадян України на оборону Москви і Москвії, на атомґрадбудську каторгу, спритно розмішати їх з іншими „нацменами", перетворивши на всесоюзний „вінеґрет", — ось нова політбюрівсько-кацапська „кампанія" лікування від „місцевого націоналізму"!...

Чергова „п'ятілетка в четире ґода" і несподівано „високопатріатіческій рейд леґендарнаво бранєносца „Варяґа", — це нові морально-фізичні арапники кремлівського „ямщіка"-Йоськи!

Пропаґандивна ж „свістопляска" ентузіястичних правдовиків про те, що „сталіца нашей (тобто кацапської, звичайно!) родіни", „всесшутєйшая Москва" ніби „чисельними нитками пов'язана з побутом рядового українського села" (хочби й недобровільно!), що вона начебто „невіддільна від щоденного життя кожного закутка соціялістичної батьківщини" — не більше, як традиційна димова завіса на кремлівських вікнах, галасливо-виселковим візерунком фірми „наші достіженія" призначена дещо приховати від допитливих поглядів сторонніх „буржуїв" скандальну вбогість пролетарського меблювання та конфузно-інтимні перипетії співжиття екзотично-безпринципного подружжя: кацапської повії — „Рассеюшкі" з марксистським гангстером „Капіталом"...

Зараз, як і 30 років тому, „нацменівських" кріпаків по традиції батожать „ва ґлубіне сібірскіх руд" — „прілєжна" (старанно!) і „вразумітельна" (повчально!)! Ці соціялістичні кріпаки змушені і далі беззмінно хльобати смердючі кацапські „щі" з вишукано пропаґандивною отрутою-приправою. Хльобають, — і знають, ждуть: ось-ось заспіває зброя пісню боротьби!... А кому вже урвався терпець, — той іде в УПА! (Це тоді, коли в нас „політик" з еміґрантсько-ульмівського села патетично викрикує: „Чи стоїть проблема боротьби з московською нацією? Ні... Стоїть проблема мирного співжиття з московським народом...")

В межах дії московських отрут, — „в житті українського села" і міста, — такі переконання були б самозрозумілі, їх треба трактувати дуже терпимо і вибачливо, і терпеливо лікувати від залишків отрутного чаду. Але поза засягом?

Чи можна це легко вибачати? Ии можна спокійно дивитися на відхарки тієї отрути?!

Подбаймо ж, щоб Москва належно відгукнулась у житті української еміґрації! Нехай же хор не споєних московською отрутою українських журналістів почує увесь демократичний світ!!

В. СТАР

чин не має прийти кара! В такім випадку цілий правний порядок був би поставлений стрімголов.

Певно, для родини бл. п. Б. є це болюче, що її кривда не стала, **як повинна була,** загальною кривдою; може бути, для марксистів, у яких наріжним каменем ідеології, виписаної з „Комуністичного Маніфесту", являється нація, як арена боротьби кляс, видадуться наші міркування незрозумілі, але ж ми виходимо

з загального інтересу нації, який можна сформулувати в такім політичнім гаслі: мир між земляками, бій на фронтах.

Якщо п. Феденко не розуміє цього, є він політично так наївний, як наївним видається нам його святе обурення, бо ж він хоч би з журналістичного обов'язку повинен був помістити своє становище до цього страшного морду ще перед кількома місяцями, а якщо про нього не знав, то тим гірше для нього. Одночасно не розуміє він, що між нами існує група недолюдків, яких завданням є доводити нас до шалу вічної війни, колотнечі, злочинів і вбивства. Тимто не віримо, що замах на бл. п. Б. мав за ціль вбивство. Ні, радше каліцтво, щоб жертва ходила між нами, і щодня нагадувала, які між нами є звірі, які ми самі бестії в людському тілі.

Теперішня **сензаційна** мобілізація опінії недоведе до позитивної розв'язки. Треба знати **всім провідникам** засади правопорядку, охорони духової відпорности і — приказку: годіє тібі, крас мігі, а тимто в нагальних випадках відразу реаґувати.

Найвищою мірою кари на кожного братовбивника є здушення його злочинного довкілля і відмежування себе від нього, бо тільки тоді зможе запанувати братній мир і ми зведемо переможні бої на зовнішніх фронтах.

Роман Семкович

КОНЦЕРТ ОРЕСТА РУСНАКА

відбувся дня 11. січня 1948, год. 18 в салі Софієнштрассе. Рівночасно повідомляємо, що Орест запрошений Берлінською Оперою співати в опері „Трубадур" на 20, 22 і 24 січня ц. р.

Москва в житті українського села

Так у захопленні підкреслює московська „Правда" (за 2. IX. 1947) свою наругу над українською культурою, над самим українським народом, цитуючи допис „Броварі-Москва" з броварівської райгазети „Стахановець":

«Щоденно зі штампом „Москва" прибуває до Броварів **569** примірників всесоюзних газет... Щомісяця Броварі одержують **366** московських журналів, кращі російські літературні видання. **40** вчителів, агрономів, зооветпрацівників з Броварів і сіл району проходять курси заочного навчання в учбових закладах Москви...

За далеко неповними даними, в учбових закладах Москви навчається зараз понад **150** синів та дочок колгоспників нашого району.»

Броварі — це містечко під самим Києвом.

Може саме тому вищенаведені цитати особливо захоплюють москалів. Вони тріюмфують, що їм вдалося нарешті створити таку систему, яка б найкраще сприяла „абрусенію" серця нашої Батьківщини — Києва, яка б так рафіновано-облудно і систематично вливала в душу нашого народу московську отруту!

Так, **1000** примірників різних московських видань для одного-однісінького українського району — це справді слоняча порція московського сказу!

Настирливе ж і безперебійне вливання московського божевілля такими дозами дійсно спроможне не лише безнадійно отруїти, але й „угробити" один район. Але правдівські експерти-трупарі все ж таки радіють дещо передчасно!

Відмовити їм у вмінні виготовляти московські отрути, як і в досвіді застосування їх у межах чи поза межами Рассеї-СССР, звичайно, не доводиться, — надто бо вже світові відома Москва своїм бездоганно розвиненим отрутним мистецтвом, потихеньку спадкованим від усіх і всіляких інтернаціональних Медичів...

Проте правдівські отрутники забувають одну невеличку дрібницю: те, що організм, безперервно споживаючий отруту, швидко витворює в собі протиотруту-імунітет! Український національний організм сотняли років послідовно споживаючий московський сказ, — виробив уже давно проти нього стійкий імунітет... І випробувана московська отрута підвела! „Націоналізм знову підводить голову!" — завзято репетують московські отрутники в київській пресі. І тому Кремль знову (це вже вдруге за часів поневолення України найкривавішого формою Московії!) вислав до „незалежної" УРСР свого найкращого, найдосвідченішого і найдовіренішого погребника — Лазаря Мойсейовича Каґановича... Сталінський наказ йому звучить конкретно:

— Негайно поховати українську Націю!!!

„**202** вояки з Броварів нагороджені медаллю „За оборону Москви" — признається та сама „Правда". А скільки тисяч українців з Броварів „обороняють" енкаведисти від Москви... по сибірських таборах,—ніяка „Правда" не скаже?!

Кинути „недостріляних" громадян України на оборону Москви і Москвії, на атомґрадбудську каторгу, спритно розмішати їх з іншими „нацменами", перетворивши на всесоюзний „вінеґрет", — ось нова політбюрівсько-кацапська „кампанія" лікування від „місцевого націоналізму"!...

Чергова „п'ятілетка в четире ґода" і несподівано „високопатріатічєскій рейд леґєндарнаво бранєносца „Варяґа", — це нові морально-фізичні арапники кремлівського „ямщіка"-Йоськи!

Пропаґандивна ж „свістопляска" ентузіястичних правдовиків про те, що „сталіца нашей (тобто кацапської, звичайно!) родіни", „всєшутєйшая Москва" ніби „чисельними нитками пов'язана з побутом рядового українського села" (хочби й недобровільно!), що вона начебто „невіддільна від щоденного життя кожного закутка соціялістичної батьківщини" — не більше, як традиційна димова завіса на кремлівських вікнах, галасливо-виселковим візерунком фірми „наші достіжєнія" призначена дещо приховати від допитливих поглядів сторонніх „буржуїв" скандальну вбогість пролетарського меблювання та конфузно-інтимні перипетії співжиття екзотично-безпринципного подружжя: кацапської повії — „Рассєюшкі" з марксистським гангстером „Капіталом"...

Зараз, як і 30 років тому, „нацменівських" кріпаків по традиції батожать „ва ґлубінє сібірскіх руд" — „прілєжна" (старанно!) і „вразумітєльна" (повчально!)! Ці соціялістичні кріпаки змушені і далі беззмінно хльобати смердючі кацапські „щі" з вишукано пропаґандивною отрутою-приправою. Хльобають, — і знають, ждуть: ось-ось заспіває зброя пісню боротьби!... А кому вже урвався терпець, — той іде в УПА! (Це тоді, коли в нас „політик" з еміґрантсько-ульмівського села патетично викрикує: „Чи стоїть проблема боротьби з московською нацією? Ні... Стоїть проблема мирного співжиття з московським народом...")

В межах дії московських отрут, — „в житті українського села" і міста, — такі переконання були б самозрозумілі, їх треба трактувати дуже терпимо і вибачливо, і терпеливо лікувати від залишків отрутного чаду. Але поза засягом?

Чи можна це легко вибачати? Чи можна спокійно дивитися на відхарки тієї отрути?!

Подбаймо ж, щоб Москва належно відгукнулась у житті української еміґрації! Нехай же хор не споєних московською отрутою українських журналістів почує увесь демократичний світ!!

В. СТАР

чин не має прийти кара! В такім випадку цілий правний порядок був би поставлений стрімголов.

Певно, для родини бл. п. Б. є це болюче, що її кривда не стала, **як повинна була,** загальною кривдою; може бути, для марксистів, у яких наріжним каменем ідеології, виписаної з „Комуністичного Маніфесту", являється нація, як арена боротьби кляс, видадуться наші міркування незрозумілі, але ж ми виходимо

з загального інтересу нації, який можна сформулувати в такім політичнім гаслі: мир між земляками, бій на фронтах.

Якщо п. Феденко не розуміє цього, є він політично так наївний, як наївним видається нам його святе обурення, бо ж він хоч би з журналістичного обов'язку повинен був помістити своє становище до цього страшного морду ще перед кількома місяцями, а якщо про нього не знав, то тим гірше для нього. Одночасно не розуміє він, що між нами існує група недолюдків, яких завданням є доводити нас до шалу вічної війни, колотнечі, злочинів і вбивства. Тимто не віримо, що замах на бл. п. Б. мав за ціль вбивство. Ні, радше каліцтво, щоб жертва ходила між нами, і щодня нагадувала, які між нами є звірі, які ми самі бестії в людському тілі.

Теперішня **сензаційна** мобілізація опінії недоведе до позитивної розв'язки. Треба знати **всім провідникам** засади правопорядку, охорони духової відпорности і — приказку: годіє тібі, крас мігі, а тимто в нагальних випадках відразу реаґувати.

Найвищою мірою кари на кожного братовбивника є здушення його злочинного довкілля і відмежування себе від нього, бо тільки тоді зможе запанувати братній мир і ми зведемо переможні бої на зовнішніх фронтах.

Роман Семкович

КОНЦЕРТ ОРЕСТА РУСНАКА

відбувся дня 11. січня 1948, год. 18 в салі Софієнштрассе. Рівночасно повідомляємо, що Орест запрошений Берлінською Оперою співати в опері „Трубадур" на 20, 22 і 24 січня ц. р.

Малюнки соловецької каторги

Соловки! Слово кривавого змісту, неймовірної „соціялістичної дійсности" трагічної УССР! Краєчок, лише серпанковий краєчок відхиленої заслони всесоюзної каторги маємо в книжці С. Підгайного „Українська інтелігенція на Соловках", але скільки притаєного жаху виповзає з рядків!

„Багатьох в'язнів привозили з великими капюшонами на головах, які закривали їм обличчя. На грудях у такого в'язня було тільки число. Під цим числом в'язня садовили до камери, на число викликали. Під страхом розстрілу в'язням заборонялося називати своє прізвище. Навіть соловецьке начальство часто не знало, хто саме перебував у його „секретних ізоляторах". Такі таємниці були відомі тільки тим високим установам, які посилали сюди цих живцем похованих."

Так розповідає про це автор, стверджуючи, що Соловки були одним із найбільших місць концентрації українських політичних ув'язнених в новітній Московії — яка завжди послідовно жорстоко катувала і знищувала все антимосковське, до зроджувалося в її межах, створюючи загрозу, або лише можливість загрози для імперіяльного поневолення і визиску Московією інших народів, а в першу чергу, звичайно, українського народу, вічно і нестримно прагнучого до свого визволення, до власного незалежного державного існування. В цій книзі С. Підгайний коротко малює також постаті визначніших українських інтелігентів, яких він зустрічав у тій твердині страждань.

Ось Іван КОЗЛОВ, який „був зайдою на Україні. Власне, не він, а ще його прадід, якого вивіз з Росії поміщик і оселив у своєму „південному" маєтку. Але для І. Козлова Україна стала батьківщиною, за яку він зі зброєю в руках воював у добу революції".

„Історик України, «марксист», Матвій Яворський потрапив з Галичини на Наддніпрянську Україну р. 1918 р., коли прийшла туди німецька армія. Згодом, опинившись у большевицькому оточенні, перейшов на совєтську платформу, а пізніше навіть став... офіційним партійним істориком України."

У в'язниці „у Яворського була психоза голоду. Уся соловецька громада лікувала його. Ми приносили, що мали з їжі і Яворський їв, а що не з'їдав, ховав у приголовку нар." „Здається, ніхто не виявляв так своєї люті і презирства до енкаведистів і всього, що нагадувало совєти і Москву, як Яворський. „Приходячи на працю, працював самітно, ні з ким не розмовляючи. Ніколи не цікавився нормою, — працював до повного виснаження. Коли якось запитали його, чого він так запопадливо працює, він відповів: „З люті."

...Якийсь „воспітатєль" записав його, бородатого професора, на „красную доску". Яворський зблід, затрясся всім тілом і прожогом кинувся до тієї скрижалі та одним махом витер своє прізвище. „Хто це написав? Я вам, посіпаки, блюдолизи, напишу! — лементував Матвій Іванович..." „Коли Яворського запитали про його підданство, він сказав: „Можете записати китайське, малайське, чи яке ви хочете, тільки не московське, не совєтське". На питання, чи він віруючий і до якого віровизнання належить, — відповів, що віруючий і визнає автокефальну церкву. „Та ні голод, ні підвали, ні вправність соловецьких жилоправів не могли зломити духу людини, яка вважала себе за винного перед своєю нацією." „Незадовго перед кінцем терміну пише свого славетного листа Сталінові. Це був вбивчий обвинувачувальний акт, складений українською нацією в особі свого вірного сина супроти Москви. Свій лист Яворський закінчував тим, що зрікався права звільнятись з тюрми доти, „доки Україною будуть правити Сталін з москалями".

Був на Соловках „Михайло Слабченко — академік і історик України, точніше — економіст, автор чотиритомової „Історії Господарства України від Хмельниччини до світової війни", автор блискучої праці „Соціяльно-економічна організація Січі Запорізької", автор низки талановитих і „дерзаючих" праць, що стали за фундамент для вивчення економічної історії України 18—19 століть." „Коли сьогодні Одеса є українським містом, то в цьому насамперед ми мусимо завдячувати Михайлові Слабченкові і його однодумцям, які перші українізували Одесу, яку так боявся втратити московський міщанин, що свого часу так твердо її опанував."

Мовознавець Федір Пущенко „знав не тільки европейські, але й кілька мов Близького та Далекого сходу. Об'їздив увесь світ і майже все життя провів у подорожах."

Автор книги оповідає, що „коли сірого весняного дня я побачив уперше Миколу Зерова на Соловках, був він у своєму „професорському" капелюсі, з незмінним пенсне і з властивою йому щирою усмішкою. Миколі Костьовичу дали заступа. Бригадир сказав, де і скільки він повинен скопати землі. Зеров пішов на свою дільницю. Десь по обідній порі, ходячи по цих же полях, натрапив я на професора, який сидів собі на камені й читав Верґілія чи Катулла".

Відомий український поет і прозаїк, Олекса Слісаренко, „як прибув на острів, спочатку працював на парниках. Йому доручили ходити за квітами, і він виконував це блискуче, з неабиякою старанністю. „Люблю контрасти, — говорив, — Соловки — квіти"."

Ці витяги із книги нарисів С. Підгайного про українських вистців, науковців і промадських діячів, які опинилися на засланні в Соловках, нехай без зайвих слів спричиняться до більшого зацікавлення цією книжкою серед українського громадянства на еміґрації, стануть поштовхом до ширшого зрозуміння, чому саме квіт нашої інтелігенції неухильно завжди винищується представниками всякої влади нашого північного поневолювача!

Ст. Р.

ментами, знімати потрібні собі копії, про що я дам розпорядження референтам. Можете писати свої враження і висновки. Правда ніколи не пошкодить нашому таборові, — закінчив майор.

А на прощання додав:

— Ґарантую вам повну безпеку на терені табору і волю рухів у ваших справах. Передайте мій привіт українцям американської зони.

Отже, цією дорогою хочу передати в свою чергу щиросердечне українське дякую англійському шефові табору ім. Лисенка за дані мені можливості і права почувати себе на терені підлеглого панові майорові табору, як у себе дома та висловити найщирішу подяку за батьківське піклування моїми земляками в таборі ім. Лисенка.

Генеральний Секретар СУЖ-у:

Юрко Степовий

НКВД — держава в державі

(УБІ) Нещодавно газета „Ное Цайтунґ" вмістила дуже об'єктивну статтю про цілі і методи праці МҐВ (НКВД).

Газета слушно стверджує, що „світ ще ніколи, поруч відомих італійської „Овра" і німецького „ґестапо", ще не знав таких жорстоких методів терору, якими послуговується „караюча рука революції — НКВД..."

„Совєтське НКВД це є держава в державі. Це є армія з курсами і школами, де готують пропаґандистів „Комінтерну" („Комінформу") та молодих дипломатів. Але найбільша його роля є зорганізовувати людську робочу силу, що робиться примусом. Руками змушених побудовані газопровод Москва—Саратов та канал Волга—Москва.

Різні керівні імена — ті ж самі методи — робить газета правильний висновок про діяльність народних катів.

—0—

(УБІ) З київських радіовістей дізнаємося, що взоруючи московські театри, Український Драматичний Театр імені Франка прийняв до постави п'єсу Сімонова „Великі Дні", де показується період війни з німцями. Дійовими особами цієї п'єси є Сталін, Молотов і... Черчіль. Останній показується там як противник швидкого створення другого фронту в Европі.

Чи чекав коли-небудь Черчіль на таку честь, ще за свого життя?

Рецензії

„ТРИЗУБ", місячник, орган національно-державаної думки, Брюссель.

Починаючи з вересня б. р. в Брюсселі почав виходити 16-тисторінковий щомісячний журнал „Тризуб", редакція якого заповіла, що «„Тризуб" розроблятиме проблематику українського життя згідно зі своїм способом бачення», а також визначає, «що „Тризуб" силою фактів і в силу морального обов'язку стоїть на сторожі прав і збереження еміґрації».

Дотепер вийшло вже три числа цього журналу і це дозволяє нам сказати про нього кілька слів.

Перш усього з приємністю доводиться констатувати добре редагування нового українського місячника, який дає і змістовний огляд міжнародніх подій, і хроніку еміґраційного життя, і короткі повідомлення з Батьківщини.

Цикль статтей, вміщених в дотеперішніх числах журналу дають можливість твердити, що „Тризуб" стоїть на твердих національних позиціях, — ба, навіть більше, — в ч. 2 надруковано навіть „Декларацію Проводу Українських Націоналістів" — хоч коментування преси (напр. статті „Не воюймо з вітряками!" з „Укр. Трибуни") не виявляє партійницько-тенденційного підходу, як це в нас уже, на жаль, визначає навіть „добрий тон"...

Оригінальні статті нового місячника присвячені здебільшого внутрішньо-українській проблематиці. Так, Д. Кирильчук полум'яно виступає „За впорядкування українського світу" вже в першому числі, борячись за консолідацію державно-творчих сил українського визвольного фронту, на якому «немає „бандерівців", „мельниківців", бульбівців", а є один спільний український фронт, є українська нація, є Україна». — Підкреслює автор. — «Ні УПА, ні українське підпілля в краю (чи не час вже врешті припинити писати це нещасне слово „край", яке по українському означає лише частину країни, а вживати горду назву „Батьківщина", „Вітчизна"! — Ст. Р.) не носять марки якоїсь партії, групи».

Тому автор також плямує всіх тих, хто сприяє еміґраційній колотнечі, спричинюючої несмак у своїх та чужих, викликаючи корисне лише ворогові відтяження української думки від справді важливих, пекучих проблем. „Загальна ситуація в світі є надзвичайно напружена", — пригадує Д. Кирильчук. — „Вибух може прийти несподівано. Це не дозволяє нам зволікати з таким внутрішнім неладом".

В тім же числі Я. Стобар принагідно пояснює „Що таке націоналізм?".

Дм. Андрієвський, видавець журналу, виступає з статтями „Панорама українського політичного світу" (ч. 2) та „Оребежно з виступами перед чужинцями!" (ч. 3). В першій статті є характеристика українських політичних угруповань з дуже доцільною заввагою, що в Україні „націоналістичний чинник був покликаний до життя історичними обставинами, які вимагають концентрації національних сил для рятунку України від заглади", і саме, підкреслюємо, найбільш здібних і активних національних сил! У другій, — дотепно ілюструючи нечіткість самих „відокремленчих" позицій, відзначена необхідність якнайшвидшого врегулювання зовнішньо-інформативного відтинку, щоби не смішити чужинців.

„За яку Европу?" — запитує читача Д. Слобідський у другому числі „Тризуба", гостро виступаючи як проти пасивної орієнтації на західно-европейські політичні чинники, які ввесь час пактували з Москвою проти України, так, і, особливо, нещадно викриває „панславістський" міт Москви, яка **„ніколи не була, не є і не буде речником слов'ян. Москва чужа дійсно слов'янським народам"** своєю ментальністю. Автор твердить, що „основною передумовою до творення усяких понаднаціональних урядів — це **знищення поділу світу на вільні і невільні народи"** насамперед.

Я. Стобар у цьому ж числі вишукує націоналістичні елементи в світогляді В. Липинського („Липинський і соціялізм"), а в наступному спростовує „Міт поступу" (ч. 3) взагалі в історії розвитку людства, визначаючи, „що замість неіснуючого закону поступу треба застосовувати закон органічного розвою". Стаття оригінально збудована і цікаво ілюстрована несподіваними іноді прикладами. Іноді також проскакують дещо ризиковані філософські твердження, які варто б глибше обговорити.

Чч. 2 і 3 присвячують окремі замітки боротьбі героїчної УПА, цікаві не просто високопозитивною оцінкою її дій, але й змістовною аналізою цих дій (особливо ч. 3, статейка „Навколо УПА" Д. А.). В стислій формі, але чітко і тверезо розглянено чотири основні моменти української повстанчої акції. 1) „Вона (УПА, Ст. Р.) унагляднила в чині непримиримий спротив, що його ставить український народ насильникам, які окупували його край (Батьківщину! — Ст. Р.), показала світові невгнутість волі української нації до визволення і національно-державного життя." 2) „Служить великим політичним вкладом в українську національно-державну справу, який збільшує в очах чужинців моральну силу українських патріотів" (це ілюстроване захоплюючою цитатою поляка Єжі Бельського з статті в „Часі", ч. 41). 3) Підкреслює цінність досвіду партизанської боротьби УПА також і для повстанців інших поневолених Москвою народів, бо „чи не стоїмо ми справді напередодні збройної боротьби багатьох народів проти чужого панування і насильства, боротьби зовсім нового типу, нового стилю?" І 4) здоровий підхід оцінки заслуг УПА і її тактики на тлі внутрішньо-еміґраційного відтинку, спотворений партійницькою тенденційністю.

В третьому числі „Тризуба" знаходимо й цікаву бібліографію нової публікації П. К. Боярського — „Українська внутрішня політика", яка „відтворює стан речей в українській політичній дійсності та переповідає хід подій між двома війнами"...

Перші три числа нового журналу вважаємо значним досягненням нашої еміґрації в Бельгії, редакції якого до речі, варто було б також висвітлити свої міркування на питання зовнішньо-української проблематики, особливо актуальної і багатої в сучасну пору, але якої чомусь так соромливо уникають наші публіцисти, чи то просто не думаючи над нею, чи лише боячись посковзнутись...

Проте, думаємо, що овоч стиглий — і ризикнути варто!

Ст. Рицький

Сни голуб'ячого серця.

В останній сценічній штуці сербського комуністичного поета Дулі Ніколаєвича, під наголовком „Волга, Волга" між іншими є сцена, в якій являються Достоєвський і Ленін.

Достоєвський говорить до Леніна: „Розпни мене, Володимире Ільлічу, і знищ Европу, мій голубе. Переміни в бомбовий порох Мойсея-Михаїла Аньола і скинь на землю усі пам'ятники католицького Христа. Змети з обличя землі римське християнство! Тільки вона повинна залишитись, наша матір, православна всеслов'янська Росія! Пливи, Волго! Залий цілу Европу, всі її святині! Волга, Волга! Ось є хрест, Володимире Ільлічу, тепер я є готовий зависнути на нім. Гляди як Волга заливає Европу... Европа потапає... в потопі, який випливає із Росії! (Підносить образ Божої Матері.) Навіть її сльози не спасуть Европи. Волга, Волга, я є щасливий!..."

Ленін йому відказує: „Федоре Михайловичу, мій голубе, люб'ю тебе, братчику, генію наш! Росія знищить Европу, знищить... Федоре Михайловичу, мій голубе, мій російський голубе..."

—o—

Під натиском Москви уступив з трону і виїхав з Румунії румунський король Михайло. Цим самим закінчилась комедія, невідома в історії, монархії совєтського типу. Румунія закінчила своє існування як самостійна держава, якої репрезентантом був король Михайло, як символ. У зв'язку з цим в світовій пресі підкреслюється, що Москва почала таки серйозно консолідувати політично і економічно новоокуповані держави як бар'єру довкола себе для забезпечення себе перед наступом зі заходу. За бар'єрою сателітів розбудовується оборонна система Совєтів і центр її постачання за Уралом.

З преси

З преси довідуємось, що бувший альбанський король Ахмет-Зоґу організує в Каірі (в Єгипті) централю для керування визвольним альбанським рухом проти большевизму. Ахмета-Зоґу вигнали були свого часу з батьківщини італійці, а після звільнення Альбанії з італійського ярма большевики, що окупували були Альванію, не впустили його туди. Весна народів, окупованих Росією, наближається нестримним темпом. До боротьби мобілізуються навіть найменші сили.

—o—

Світова преса займається дальше реформою валюти в СССР. Всі погоджуються в тому, що розреклямована Москвою незалежність совєтської системи господарства від криз це блєф. Закони економіки діють однаково і в капіталістичній і в совєтській системі. Фаохві органи преси підкреслюють, що валютова реформа в Совєтах це черговий обман советського населення. З нього сов. система стягує всі лише можливі соки на розбудову збройної індустрії у формі всяких пожичок, налогів, хлібоздач ітп. Цього замало, отже Москва вирішила стягнути 9/10 майна народу ще у формі валютової реформи. Затіснення населення в кліщі режиму і висмоктування останніх соків, продовжується. Атомґради ростуть за Уралом, а в Україні народ не має що їсти. Купить не можна, бо Москва засоби — гроші забрала.

—o—

Газета „Берлінське Тіденде" подає, що совєтам вдалось удосконалити німецький винахід поширення кругозору чоловіка при помочі інфрачервоних промінів. Під кінець війни німецькі танки могли вночі цільно стріляти по ціллям за поміччю відповідних апаратів з інфрачервоними промінями. Досліди виявили, що відповідна концентрація інфрачервоних промінів на віддалі до 10 кілометрів викликає підвищення температури до 4000 ступнів. Відповідні апарати совєти вже мали вмонтувати на кораблях Балтики і Чорного Моря та випробовують їх у сухопутних машинах на Кавказі. Дослідами керує німецький професор Гальбрінґ.

—o—

Вся світова преса, що цікавиться релігійним життям підсовєтської дійсности, принесла була вістку про те, що український єпископ Ромжа з Ужгороду помер несподівано в таємничий спосіб. Тепер з католицьких кіл передають точніші дані про смерть Ромжі. Єпископ Ромжа відбував інспекцію своїх парафій. Він значно опирався переводові греко-католицької церкви Карпатської України на сталінсько-православну московську церкву. В дорозі, на віз єпископа наїхав совєтський танк, як подають, „випадково". Два супровідні священики загинули на місці, а раненого єпископа добили совєтські танкісти.

З неголосних українських політичних кругів довідуємось на марґінесі польсько-української дебати в пресі про порозуміння, що всі балачки на цю тему не мають реальної підстави під собою. Відомо, що відповідальні польські кола на еміґрації і в Польщі рахуються з можливістю наступу західніх держав на схід і в зв'язку з цим робляться деякі підготування для того моменту. В рамцях загального наступу польські сили мали б бути скеровані на обсадження українських земель до Дніпра і заведення там відповідної адміністрації. Сон про Польщу „од моржа до моржа" поляки снять дальше, лише про нього мало балакають. За Дніпром мала б будуватись українська держава, з якою майбутня Польща жила б у згоді. Вістки ці походять з польських джерел і їх треба трактувати зовсім серйозно тим більше, що Польща в нинішньому її виді має до диспозиції значні військові сили, які ще не просякли комунізмом і не опановані Москвою так, щоб сліпо виконували її накази всупереч загально-польським політично-стратегічним тенденціям.

—o—

(УБІ) Совєтські радіо та преса в гострій формі нападають на безліч іноземних часописів, що у свою чергу правдиво висвітлюють причини та мізерні користі для трудящих СССР від проведення грошевої реформи та скасування карткової системи. Оперуючи демагогічними запевненнями про „переваги соціялістичного устрою" та всіляко уникаючи звичайних порівнань в добробуті СССР і закордону, совєтські журналісти твердять про зниження після реформи комерційних цін у три рази.

Маючи до послуг таке визнання можемо встановити висоту попередніх комерційних цін та визначити життьову спроможність трудящих в СССР.

За новою розцінкою міністерства торгівлі СССР встановлено такі ціни: хліб чорний (кг.) 2 р. 80 к.; м'ясо (кг.) 28 р.; масло (кг.) 62 р.; сіль (кг.) 1 р. 60 к.; сірники 20 коп.; чоловіче убрання 1450 р.

За відомостями ж сов. газет місячний заробіток тяжко працюючого стахановця-ливарника дорівнює 1000 р. (відкиньмо ще третину за позику і податки).

Числа промовляють самі за себе і тому їх так бояться совєтські журналісти.

—o—

Головою „Малої Генеральної Ассамблеї обрано Люіса Паділу Нерво (Мексіко).

—o—

В день українського св. Вечера німецьке радіо з Мюнхену передавало на середніх і коротких хвилях радіостацій американської окупаційної зони Німеччини і Берліну українські коляди і щедрівки. Треба думати, що мільйони українців, які сьогодні в московському ярмі, чули ці авдиції з далекої чужини, не маючи змоги самим колядувати вільно.

Американська преса з кінця минулого місяця подає, що мало відомий в світі американський генерал ЛеМей, б. начальник акції бомбардувань американського летунства, обняв пост головнокомандувача слабих американських повітрових сил у Німеччині. Це досить значна осторога для сил, що зі сходу намагаються погрожувати американцям в Европі.

—o—

(УБІ) Останніми часами совєтські часописи вміщають статті, де вказується на „безконечний потік біженців до совєтської зони Німеччини", що шукають там „порятунку від переслідування американцями й англійцями і „мінімальних можливостей життя."

Після розслідування американським часописом „Ное Цайтунґ" фактів, про які говориться в сов. газетах, встановлено, що все те є вигадкою від початку до кінця.

Шкода, що американські журналісти щойно тепер зрозуміли старий девіз совєтської преси „господар лає — собака бреше".

—o—

(УБІ) У відповідь на брехливі твердження совєтської пропаґанди про „зменшення американської промислової продукції", американські часописи подають колосальні числа її зросту, що ніколи ще в історії ЗДА не досягав такого рівня. 60 міль. американців працюють тепер в ЗДА, що практично виглядає, як забезпечення всім бажаючим місця праці.

—o—

(УБІ) „Мала Генеральна Ассамблея" Об'єднаних Націй, завданням якої є обговорити питання права вето п'яти великодержав, розпочала свої наради. На ній присутні за виключенням країн „східнього блоку" всі члени ОН.

—o—

„Ное Ціріхер Цайтунґ" подає, що активність англійських фашистів під проводом Мослея посилюється. В основному Мослей оперує гаслами антисемітизму і антикомунізму і має досить значні успіхи тому, що комунізм встиг пролізти в численні англійські профспілки. А це непокоїть англійців. Мослей заявляє, що він признає жидам право на життя поза рамцями Британії, натомість комунізм він хоче вигубити зовсім, як загально-світову пошесть.

„НАША ДУМКА"

орган суспільної критики. — Додаток до двохтижневика „Комар".

Ціна числа — 1 нім. марка.

Supplement to Ukrainian journal „THE HEDGEHOG"

Authorised by EUCOM Hq. Civil Affairs Division 14. July 1947. Authorisation AG. 383. 7., GEC-AGO.

Editor J. Lycholit.

Druck: N/0379

Редакція і Адміністрація:

„The Hedgehog", München 8, Rosenheimerstrasse 46a, кімн. 114.